

Pozwolenia zintegrowane (IPPC)

Procedura wydawania pozwoleń zintegrowanych

Wskazówki metodyczne

Pozwolenia zintegrowane IPPC

Autorzy: **Anna Zmysłowska, Tomasz Nowakowski**

Konsultacja merytoryczna: **Departament Instrumentów Ochrony Środowiska
w Ministerstwie Środowiska**

Projekt okładki: **Thomas Drivsholm**

Koordynacja techniczna: **Empestudio, Warszawa**

Druk: **Drukarnia Efekt, Warszawa**

© copyright **Ministerstwo Środowiska**

Warszawa, styczeń 2004

ISBN 83-86564-72-5

Publikację wykonano w ramach programu: Pomoc dla Polski we wdrażaniu Dyrektywy UE w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń (IPPC), grudzień 2000 – lipiec 2003, finansowanego ze środków 'DANCEE – Duńska współpraca na rzecz środowiska w Europie Wschodniej' J.No.M 128/031-0012

Wszystkie publikacje powstałe w ramach projektu są dostępne na stronie

<http://www.ippc-ps.pl>

Ministerstwo Środowiska

DANCEE

Danish Cooperation for Environment in Eastern Europe
Ministry of Environment

COWI

in association with

Carl Bro   **DHI**
WATER & ENVIRONMENT

Materiał opracowano w ramach projektu „Pomoc dla Polski we wdrażaniu Dyrektywy UE w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń (IPPC)”, finansowanego ze środków DANCEE – Duński Program Współpracy na rzecz Ochrony Środowiska w Europie Wschodniej,

J.No. M 124/031-0186

PROCEDURA WYDAWANIA POZWOLEŃ ZINTEGROWANYCH WSKAZÓWKI METODYCZNE

Ministerstwo Środowiska

styczeń 2004

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	7
Cel i zakres opracowania.....	7
Pozwolenie zintegrowane.....	7
Podstawy prawne.....	8
Co się zmieniło w stosunku do dotychczasowej praktyki wydawania decyzji reglamentujących korzystanie ze środowiska?	9
Podstawowe elementy procedury wydawania pozwoleń zintegrowanych.....	9
Udział społeczeństwa i dostęp do informacji	10
Konieczność współpracy organów administracji publicznej.....	11
Programy dostosowawcze	12
2. FAZA PRZYGOTOWAWCZA	13
3. FAZA WSTĘPNA	14
3.1. ROZPOCZĘCIE PROCEDURY.....	14
3.1.1. Składane dokumenty i organy właściwe do rozpatrzenia wniosku	14
3.1.2. Przyjęcie wniosku do analizy formalnej i merytorycznej.....	15
3.1.3. Rejestracja wniosku.....	15
3.2. SPRAWDZENIE FORMALNEJ POPRAWNOŚCI WNIOSKU	16
3.3. SPRAWDZENIE KOMPLETNOŚCI WNIOSKU	16
3.4. WEZWANIE DO UZUPEŁNIENIA WNIOSKU	17
3.5. POWIADOMIENIE INNYCH ORGANÓW	17
3.6. ZAPEWNIENIE UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA I STRON	17
3.6.1. Podanie do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu procedury rozpatrywania wniosku 17	
3.6.2. Zidentyfikowanie i powiadomienie stron postępowania.....	18
3.7. ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO INFORMACJI.....	18
3.7.1. Ustalenie zakresu niejawności.....	18
3.7.2. Udostępnienie społeczeństwu części jawnej wniosku.....	19
4. FAZA DECYZYJNA	20
4.1. ANALIZA PROPONOWANYCH WARUNKÓW POZWOLENIA	20
4.1.1. Rozpoznanie warunków funkcjonowania instalacji.....	20
4.1.2. Analiza poszczególnych rodzajów emisji.....	20
4.1.3. Analiza bilansu użytkowania środowiska	21
4.1.4. Analiza wniosków zgłoszonych przez społeczeństwo.....	21
4.1.5. Uzyskanie opinii innych wydziałów.....	21
4.1.6. Uzyskanie opinii innych organów.....	21

4.1.7. Analiza oddziaływania na środowisko jako całość	22
4.1.8. Przygotowanie stanowiska organu	22
4.2. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	22
4.3. ROZPRAWA ADMINISTRACYJNA	24
4.4. DECYZJA ADMINISTRACYJNA – POZWOLENIE ZINTEGROWANE	25
4.4.1. Przesłanie decyzji Ministrowi Środowiska	26
4.4.2. Wyjaśnienia dla Ministra Środowiska	26
5. CZAS TRWANIA POSTĘPOWANIA	27
5.1. TERMINY OKREŚLONE W KPA	27
5.2. PRAWDOPODOBNY HARMONOGRAM POSTĘPOWANIA	27

ZAŁĄCZNIK

**Lista niezbędnych danych i informacji do oceny kompletności wniosku
o udzielenie pozwolenia zintegrowanego**

1. Wstęp

Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego materiału jest przedstawienie – w sposób przystępny dla wszystkich zainteresowanych – praktycznego podejścia do ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* w odniesieniu do postępowania w sprawie wydania *pozwolenia zintegrowanego*. W opracowaniu wskazano i omówiono elementy procedury wymagane bezpośrednio lub pośrednio w adekwatnych przepisach prawnych, jak też zawarto sugestie lub zalecenia, co do podejmowania czynności nie wymaganych przez prawo, które jednak mogą ułatwić przeprowadzenie postępowania (np. koordynacja czynności, spotkania, uzgodnienia, opiniowanie).

Ponieważ poniższy materiał ma być w założeniu „praktycznym przewodnikiem po procedurze”, w wielu przypadkach odstępiono od formalnych definicji i nomenklatury prawniczej na rzecz języka potocznego i praktycznego zrozumienia pojęć. Wskazówki adresowane są do pracowników administracji publicznej oraz do wnioskodawców występujących o *pozwolenie zintegrowane*, jak również do tych przedstawicieli opinii publicznej, którzy zechcą brać czynny udział w postępowaniu administracyjnym w tym przedmiocie.

Zaproponowana procedura może mieć zastosowanie do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie o wydanie lub zmianę *pozwolenia zintegrowanego*.

Elementy procedury zaplanowano w taki sposób, aby ułatwić efektywną i konstruktywną współpracę pomiędzy uczestnikami w/w rodzajów postępowania, maksymalnie ograniczyć czas ich prowadzenia oraz wskazać skuteczne sposoby i metody pokonywania potencjalnych trudności.

Pozwolenie zintegrowane

Pozwolenie zintegrowane jest decyzją administracyjną regulującą zasady wprowadzania substancji lub energii, powodujących zanieczyszczenie, do wszystkich komponentów środowiska z niektórych rodzajów instalacji, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. Nr 122, poz., 1055) wydanego na podstawie art. 201 ust.2 ustawy – *Prawo ochrony środowiska*. Posiadanie *pozwolenia zintegrowanego* warunkuje w praktyce możliwość prowadzenia (funkcjonowania) tego typu instalacji.

Prowadzący instalacje wymienione w tym rozporządzeniu zobowiązani są posiadać *pozwolenie zintegrowane*, obejmujące wszystkie znaczące aspekty wpływu na środowisko (pobór wody, odprowadzenie ścieków, emisje do powietrza, hałas, powstawanie odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, ograniczanie skutków awarii przemysłowej) w zakresie wymaganym przez prawo. Takie instalacje muszą ponadto spełniać wymagania *najlepszej dostępnej techniki* (ang. best available technique – BAT), a ich eksploatacja nie może powodować pogorszenia jakości środowiska oraz przekraczania tzw. *granicznych wielkości emisyjnych*, o ile zostały one określone w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska.

Warunki *pozwolenia zintegrowanego* nie mogą być mniej restrykcyjne niż wynikające z BAT. Jedną z podstawowych zasad *zintegrowanego podejścia* jest również takie ustalenie sposobów korzystania ze środowiska, aby w miarę możliwości unikać zmniejszania obciążeń środowiska w jednym komponencie, kosztem wzrostu obciążenia pozostałych komponentów.

Koncepcja *pozwolenia zintegrowanego* wprowadzona została do polskiej praktyki administracyjnej w procesie transpozycji wymagań prawnych Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności Dyrektywy Rady Unii Europejskiej 96/61/WE w sprawie *zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń*, znanej jako Dyrektywa IPPC. Akronim „IPPC” stanowi skrót od

angielskiego tytułu Dyrektywy (Council Directive 96/61/EC of 24 September 1996) – *Integrated Pollution Prevention and Control*¹.

Ideą Dyrektywy IPPC jest:

- wprowadzenie mechanizmów prawnych wymuszających zapobieganie emisjom do środowiska, lub ograniczanie oddziaływania instalacji przemysłowych na środowisko;
- stworzenie jednolitych wymagań ochrony środowiska w całej Unii, mających na celu ograniczenie nierówności podmiotów na rynkach międzynarodowych, jakie mogłyby powstać przy braku takich standardów.

Podstawy prawne

Wymagania Dyrektywy IPPC zostały przetransponowane do polskiego prawa ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100 poz. 1085, z późn. zm.). Ustawy te określają podstawowe uwarunkowania prawne dla procedury postępowania w sprawie wydania *pozwolenia zintegrowanego*. Dodatkowe wymagania w tym zakresie określają następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. Nr 115 poz. 1229, zm. Dz. U. Nr 154 poz. 1803, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62 poz. 628, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (KPA) (tekst jednolity Dz.U. 2000 Nr 98 poz. 1071, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. Nr 122. poz.1055);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 lutego 2001 r w sprawie określenia wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz. U. Nr 15 poz. 164);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lutego 2001 r. w sprawie stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie (Dz.U. Nr 16 poz. 183);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2002 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. Nr 179, poz. 1490);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002 r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz.U. Nr 190, poz. 1591);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2003r. w sprawie rodzajów instalacji, dla których prowadzący mogą ubiegać się o ustalenie programu dostosowawczego (Dz.U. Nr 80, poz.731);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 września 2003 r. w sprawie późniejszych terminów do uzyskania pozwolenia zintegrowanego (Dz.U. Nr 177, poz.1776).

Istotne wskazówki odnośnie treści wniosku oraz samego pozwolenia zintegrowanego zawierają również szczegółowe wymagania ustawy Prawo ochrony środowiska w odniesieniu do pozwoleń wymienionych w art. 181 ust. 1 pkt 2-6 w/w ustawy oraz liczne rozporządzenia wykonawcze,

---

¹ w polskiej wersji angielskie wieloznaczne słowo *control* przetłumaczono jako *ograniczenie*

a w szczególności akty prawne określające standardy jakości środowiska oraz zasady ustalania dopuszczalnych wielkości emisji.

Konspekt formularza wniosku zawierają opracowane w ramach projektu *Pomoc duńska dla Polski we wdrażaniu Dyrektywy IPPC „Wytyczne do sporządzenia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego”*¹.

Co się zmieniło w stosunku do dotychczasowej praktyki wydawania decyzji reglamentujących korzystanie ze środowiska?

W stosunku do regulacji prawnych obowiązujących przed 1 stycznia 2002 roku nastąpiło istotne zwiększenie zarówno zakresu, jak i restrykcyjności wymagań. *Pozwolenie zintegrowane* musi określać nie tylko dopuszczalne wielkości emisji, ale także techniczne warunki prowadzenia instalacji zgodnie z wymogami *najlepszej dostępnej techniki*.

- Posiadanie *pozwolenia zintegrowanego* jest warunkiem prowadzenia wybranych rodzajów instalacji;
- Wydawana jest jedna decyzja regulująca zasady wprowadzania substancji lub energii do wszystkich komponentów środowiska – podejście zintegrowane.
- Instalacja wymagająca *pozwolenia zintegrowanego* musi spełniać wymogi *najlepszej dostępnej techniki*;
- Prowadzący instalacje, które nie spełniają powyższego wymogu, mogą ubiegać się w pewnych sytuacjach wskazanych w ustawie, o ustalenie tzw. *programu dostosowawczego*, który stanowić będzie część decyzji w sprawie *pozwolenia zintegrowanego*;
- Właściwy do wydania *pozwolenia zintegrowanego* organ ma obowiązek je analizować i może zmienić jego treść w trybie określonym w ustawie (POŚ – art. 195 ust 1 pkt. 1 i 2)
  - co najmniej raz na 5 lat i
  - każdorazowo z uwagi na zmiany BAT lub konieczność dostosowania sposobu prowadzenia instalacji do zmienionych wymogów prawnych (POŚ – art. 216 i 217)
- Inicjatywa organu w sprawie zmiany *pozwolenia zintegrowanego* może być wyrażona poprzez cofnięcie lub ograniczenie *pozwolenia* (POŚ – art. 199);
- Przeprowadzenie rozprawy wodnoprawnej przestało być obligatoryjne;
- Zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie wydania *pozwolenia zintegrowanego*, a także w sprawie jego zmiany jest obowiązkiem organu właściwego do wydania *pozwolenia*, a uprawnieniem dla społeczeństwa.

Przepisy Kodeksu Postępowania Administracyjnego (art 163) oraz ustawy *Prawo ochrony środowiska* dają organom ochrony środowiska możliwość wszczęcia z urzędu postępowania w sprawie zmiany lub cofnięcia *pozwolenia zintegrowanego*. Brak *pozwolenia zintegrowanego*, jak również naruszanie jego warunków przez okres dłuższy niż 6 m-cy, powodują obligatoryjne wstrzymanie pracy instalacji (POŚ – art. 365).

Podstawowe elementy procedury wydawania pozwoleń zintegrowanych

Na procedurę wydawania *pozwolenia zintegrowanego* powinny składać się następujące elementy:

1. wstępne uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości wniosku o wydanie *pozwolenia zintegrowanego* (faza przedwnioskowa), w tym:

---

¹ materiał jest dostępny w wersji elektronicznej na stronie internetowej www.ippc-ps.pl

- a. identyfikacja ewentualnych oddziaływań transgranicznych (obligatoryjnie);
- b. ustalenie zakresu informacji, które wnioskujący chciałby wyłączyć z udostępniania opinii publicznej (opcjonalnie);
2. formalne złożenie wniosku (po wniesieniu opłaty rejestracyjnej) oraz ewentualnie wniosku o wyłączenie z udostępniania niektórych informacji zamieszczonych we wniosku;
3. podanie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do rozpatrywania wniosku oraz powiadomienie stron postępowania;
4. przekazanie wniosku do rejestracji przez Ministra Środowiska, wraz z ewentualnym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko;
5. szczegółowa analiza wniosku wraz z ewentualnym określeniem koniecznych uzupełnień,
6. rozprawa administracyjna (fakultatywnie),
7. opracowanie i wydanie decyzji administracyjnej w sprawie *pozwolenia zintegrowanego*;
8. podanie do publicznej wiadomości informacji o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie danych o pozwoleniu;
9. przekazanie pozwolenia Ministrowi Środowiska do rejestracji.

Udział społeczeństwa i dostęp do informacji

Jedną z zasadniczych zmian, w porównaniu do dotychczasowej praktyki wydawania decyzji reglamentujących korzystanie ze środowiska, jest dopuszczenie udziału społeczeństwa w postępowaniu administracyjnym (w tym w sprawie o wydanie pozwolenia zintegrowanego). Zapewnienie takiej możliwości jest obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie.

Zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu o wydanie pozwolenia zintegrowanego lub jego zmianę jest obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie (POŚ – art. 218).

- Prawo do udziału w postępowaniu [w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska] przysługuje:
  - każdemu (POŚ – art. 10 oraz art. 31);
  - organizacjom ekologicznym, zgłaszającym chęć uczestnictwa w postępowaniu na prawach strony ze względu na miejsce swego działania (POŚ – art. 33 ust.1);
- Organizacje społeczne, które zgłosiły zamiar i zostały dopuszczone od udziału w postępowaniu uczestniczą w nim na prawach strony (POŚ art. 33.ust 1 i KPA art.31 § 3);
- Udział społeczeństwa może polegać na (POŚ – art. 32 ust. 1):
  - składaniu wniosków i uwag (pkt.1);
  - uczestniczeniu w rozprawie otwartej dla społeczeństwa (pkt. 2);

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* dopuszcza udział w postępowaniu każdego, bez względu na narodowość i pochodzenie, miejsce zamieszkania oraz bezpośrednie straty lub korzyści z prowadzenia postępowania. Każdy ma prawo wyrazić swoje uwagi i wnieść wnioski, uczestniczyć w otwartej rozprawie administracyjnej, o ile organ zdecyduje się na jej przeprowadzenie, jednak nie ma prawa odwoływać się od decyzji administracyjnej, gdyż takie prawo przysługuje wyłącznie stronie.

Organizacje społeczne zainteresowane udziałem w postępowaniu powinny zgłosić do organu chęć uczestniczenia w postępowaniu. Po uzyskaniu decyzji dopuszczającej nabywają prawa przysługujące stronie.

- ❖ Informacje o środowisku i jego ochronie, w tym wnioski o wydanie *pozwolenia zintegrowanego* i samo pozwolenie muszą być udostępniane na wniosek każdemu (POŚ – art. 19 ust. 2 pkt. 13 i ust. 4)
- ❖ Prawo ustala następujące terminy udostępnienia informacji:
  - dla dokumentów zamieszczonych w wykazie publicznym (wnioski i pozwolenia zintegrowane) w dniu złożenia wniosku o udostępnienie informacji (POŚ – art. 21 ust. 3);
  - innych danych o środowisku – 1-2 miesiące (POŚ – art. 21 ust. 1 i 2)
- ❖ Opłata za udostępnienie informacji:
  - wyszukiwanie i przeglądanie na miejscu dokumentów z wykazu publicznego – bezpłatnie (POŚ – art. 24)
  - sporządzanie kopii oraz przesyłanie – opłata wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lutego 2001 r. w sprawie stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie (Dz.U. Nr 16 poz. 183)

Zarówno wnioski o wydanie pozwolenia zintegrowanego, jak i sama decyzja administracyjna w sprawie wydania pozwolenia muszą zostać udostępnione społeczeństwu. Informacja o wpływie wniosku do organu jest umieszczana w publicznie dostępnym wykazie. W ciągu 21 dni społeczeństwo może składać uwagi i wnioski do dokumentów. Informacja o wydaniu pozwolenia zintegrowanego musi również być umieszczona w publicznie dostępnym wykazie.

Jednocześnie pewne rodzaje informacji mogą zostać wyłączone z udostępnienia z mocy prawa, bądź na umotywowany wniosek zainteresowanego utrzymaniem ich w tajemnicy.

Konieczność współpracy organów administracji publicznej

Organ administracji z mocy prawa (art. 20 ustawy POŚ) nie udostępnia informacji (dokumentów, danych itp.), których udostępnienie mogłoby:

- naruszyć przepisy o ochronie danych jednostkowych uzyskiwanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz.439, z 1996 r Nr 156, poz.775, z 1997 r Nr 88, poz.554 i Nr 121, poz.769 oraz z 1998 r Nr 99, poz.632 i Nr 106, poz.668);
- zakłócić przebieg toczącego się postępowania sądowego, dyscyplinarnego lub karnego;
- naruszyć prawa autorskie oraz patentowe;
- spowodować zagrożenie środowiska.

Nie udostępnia się też dokumentów lub danych dostarczonych przez osoby trzecie, jeżeli nie miały one obowiązku ich dostarczenia i złożyły zastrzeżenie o ich nie udostępnianiu (POŚ art. 20 ust. 1 pkt. 3).

Organ administracji może również odmówić udostępnienia informacji na uzasadniony wniosek przekazującego informacje (POŚ – art. 20 ust. 2 pkt 2), wyłączając z udostępniania dane o wartości handlowej, w tym zwłaszcza dane technologiczne, o ile ich ujawnienie mogłoby pogorszyć konkurencyjną pozycję wnioskującego.

Przepisu tego nie stosuje się (POŚ – art. 20 ust.3):, jeżeli informacja dotyczy:

- 1) ilości rodzajów pyłów lub gazów wprowadzanych do powietrza oraz miejsca ich wprowadzania,
- 2) stanu, składu i ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi oraz miejsca ich wprowadzania,
- 3) rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów oraz miejsca ich wytwarzania,
- 4) poziomu emitowanego hałasu,
- 5) poziomu emitowanych pól elektromagnetycznych.

Z udostępnienia mogą być również wyłączone:

- dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorcy (Ustawa z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej -art. 5 ust. 2)

Formą wskazania danych, o których wyłączenie występuje wnioskodawca, może być oddzielenie części wniosku lub decyzji podlegającej wyłączeniu z udostępnienia (POŚ – art. 22)

Odmowa udostępnienia informacji następuje w drodze decyzji administracyjnej.

W procesie wydawania *pozwolenia zintegrowanego*, konieczne jest uwzględnienie, a następnie określenie zasad reglamentacji wszystkich oddziaływań danej instalacji na środowisko widziane jako całość, a także wprowadzenie do pozwolenia warunków dodatkowych np. w zakresie gospodarki materiałowo-paliwowej, zasad monitorowania emisji, sposobów zapewnienia efektywnego wykorzystania energii czy sposobów zapobiegania awariom i usuwania ich skutków w środowisku.

Wymaga to współpracy nie tylko specjalistów w ramach danej komórki odpowiedzialnej za wydawanie *pozwoleń zintegrowanych*, ale również współpracy pomiędzy różnymi wydziałami kompetentnego w tej kwestii organu, a także pomiędzy instytucjami zewnętrznymi (np. wojewódzkimi inspektoratami ochrony środowiska) oraz pomiędzy organami różnego szczebla (organy wojewódzkie i powiatowe).

Współdziałanie takie nie zawsze jest wymagane przez prawo. Jednak zarówno w interesie podmiotu gospodarczego, jak i władz samorządowych leży zapewnienie wymiany informacji i opinii już na etapie wstępnego wyboru możliwych lokalizacji instalacji, których prowadzenie wymaga pozwolenia zintegrowanego. Może to zapobiec błędom lokalizacji i wpłynąć na sprawniejszy przebieg procedury uzyskiwania pozwolenia.

Programy dostosowawcze

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* wprowadziła nową instytucję prawną tzw. *program dostosowawczy*, dotyczący niektórych rodzajów instalacji wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2003 r. w sprawie rodzajów instalacji, dla których prowadzący mogą ubiegać się o ustalenie programu dostosowawczego (Dz.U. Nr 80 poz.731), który w pewnych przypadkach ułatwia dojście do obowiązujących wymagań ochrony środowiska w tym wymagań BAT, przedłużając ogólnie obowiązujące terminy dojścia do tych wymagań.

Z programów dostosowawczych mogą skorzystać instalacje wymagające *pozwolenia zintegrowanego*, dla których organem właściwym do wydania pozwolenia jest wojewoda i które w wymaganym terminie nie mogą spełnić obowiązujących wymagań ochrony środowiska, a podjęły działania zmierzające do spełnienia wymagań wynikających z najlepszej dostępnej techniki oraz usunięcia szkód w środowisku spowodowanych przez eksploatację instalacji.

Programy dostosowawcze, sporządzone i wynegocjowane zgodnie z art. 422 ÷ 441 POŚ, podlegają osobnej procedurze i zgodnie z art. 435 ust. 4 POŚ, stanowią integralną część pozwolenia zintegrowanego. Należy zwrócić uwagę, że do wniosku o ustalenie programu dostosowawczego należy m. in. dołączyć wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego, spełniający wymagania ustawowe.

2. Faza przygotowawcza

Proces przygotowania wniosku i wydania na jego podstawie pozwolenia zintegrowanego jest zadaniem bardzo trudnym. Dlatego wydaje się zasadne upowszechnienie praktyki, dotychczas stosowanej tylko przez niektóre organy, polegającej na nieformalnym, wstępnym konsultowaniu i uzgadnianiu treści wniosków o udzielenie „pozwoleń emisyjnych” pomiędzy wnioskującymi, a przedstawicielami właściwych organów. Nie są to działania wymagane przez prawo, ale nie są też przez prawo zabronione, a pozwalają na uproszenie i przyspieszenie procesu rozpatrywania wniosku.

Działania tego typu mogą być traktowane jako swoista faza „przedwnioskowa”, w czasie której przyszły wnioskodawca będzie miał możliwość omówić z organem właściwym do wydania pozwolenia zintegrowanego, takie kwestie jak:

- stopień szczegółowości wniosku, tak, aby wniosek był zrozumiały dla organu, lecz nie przysparzał nadmiernej pracy wnioskodawcy w czasie jego przygotowania, tj. np. jak szczegółowo należy przedstawić we wniosku opisy technologii, procesów czy schematy instalacji, zakres materiałów źródłowych (zazwyczaj wnioskodawca dysponuje szeregiem materiałów (np. raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko czy przegląd ekologiczny, operat wodnoprawny, operat emisji hałasu czy emisji do powietrza, Dokumentacja Techniczno-Ruchowa (DTR) urzędzeń zawierająca m.in. częstotliwość remontów, plan remontów instalacji, itp.);
- strukturę wniosku – nie wydaje się konieczne nadmierne rozbudowywanie podstawowej części wniosku, ale w jak największym możliwym stopniu odesłanie do różnego rodzaju dokumentów źródłowych, z których znacząca część może być już w posiadaniu danego organu, albo ich powstanie było przez ten organ zainspirowane;
- priorytety lokalnej polityki środowiskowej – cele tej polityki, wynikające m.in. z programów ochrony środowiska (do stworzenia, których różne szczeble organów zobowiązuje art. 17 POŚ);
- lokalne uwarunkowania środowiskowe, – jakie ograniczenia dla instalacji wynikać będą z przyjętych wojewódzkich programów ochrony powietrza (wg art. 91 POŚ) oraz programów dostosowania poziomu hałasu do dopuszczalnego (wg art. 119 POŚ);
- monitoring (zakres) – które elementy środowiska oraz które rodzaje emisji powinny być monitorowane w sposób ciągły, które okresowo, sposób gromadzenia danych z monitoringu i zakres danych, które mają być dostarczane do organu, oraz częstotliwość ich zestawiania, a także warunków korzystania z wód regionu rzecznoego lub warunków korzystania z wód zlewni;
- akceptowalne wyłączenia jawności – wstępne przedstawienie przez wnioskodawcę, które dane chciałby wyłączyć z jawności postępowania i dlaczego;
- ocena możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego – możliwości oddziaływania transgranicznego (ewentualne sygnały w tej sprawie, które już trafiły do organu);
- analiza możliwości/konieczności przygotowania programu dostosowawczego – czy pozwolenie może być udzielone bez takiego programu czy ewentualne niespełnianie wymogów BAT, standardów emisji czy też standardów jakości środowiska wymaga sporządzenia takiego programu i czy instalacja jest objęta możliwością skorzystania z takiej możliwości.

Przeprowadzenie fazy „przedwnioskowej” pozwoli na późniejsze skrócenie czasu oceny wniosku, a tym samym czasu postępowania o udzielenia pozwolenia, lepsze i zgodne z oczekiwaniami organu przygotowanie wniosku, a także umożliwi organowi mobilizację odpowiedniej grupy specjalistów do oceny przyszłego wniosku.

3. Faza wstępna

3.1. Rozpoczęcie procedury

3.1.1. Składane dokumenty i organy właściwe do rozpatrzenia wniosku

Za datę wszczęcia postępowania² uważa się dzień³ doręczenia organowi ochrony środowiska, właściwemu do wydania pozwolenia zintegrowanego dla danej instalacji wniosku (w 2 egz.), do którego należy dołączyć:

- dowód uiszczenia opłaty rejestracyjnej - wysokość opłaty określona jest w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz.U. Nr190, poz. 1591). Uiszczenie opłaty rejestracyjnej jest warunkiem rozpoczęcia procedury rozpatrywania wniosku o wydanie zintegrowanego pozwolenia.

Równocześnie może być dołączony wniosek o wyłączenia części danych z jawności postępowania, o ile wnioskodawca będzie występował o takie wyłączenie. Wniosek o wyłączenie z jawności postępowania może być także złożony w terminie późniejszym.

Dla ułatwienia sporządzenia wniosku pod auspicjami Ministerstwa Środowiska przygotowane zostały „Wytyczne do opracowania wniosku o udzielenie pozwolenia zintegrowanego” zawierające m.in. zalecany konspekt układu wniosku, oraz wskazówki dotyczące zakresu wymaganych informacji, a także sposobów wykorzystywania dokumentów referencyjnych BAT.

Wniosek wraz z załącznikami należy przedłożyć właściwemu organowi ochrony środowiska. Właściwość organów ochrony środowiska wynika z art. 378 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 września 2002 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 179, poz. 1490). Jako generalne zasady w tym zakresie przyjęto, że:

- wojewoda jest właściwy w sprawach:
  - przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest obowiązkowe;
  - przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych,
  - przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest obowiązkowe realizowanego na innych terenach;
- inne instalacje podlegają jurysdykcji właściwego terytorialnie starosty,
- instalacje położone na terenie jednego zakładu, dla których wymagane jest pozwolenie zintegrowane, obejmuje się jednym pozwoleniem;

---

² Kodeks Postępowania Administracyjnego – art. 61

³ POŚ – art. 208

- instalacje, dla których pozwolenie zintegrowane nie jest wymagane, położone na terenie zakładu, gdzie zlokalizowana jest instalacja wymagająca takiego pozwolenia, wymagają pozwoleń częściowych, adekwatnie do wymagań prawnych w zakresie ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

3.1.2. Przyjęcie wniosku do analizy formalnej i merytorycznej

Ze względu na spodziewaną dużą złożoność i interdyscyplinarny charakter informacji zawartych we wniosku, zaleca się aby w momencie wszczęcia postępowania został wyznaczony jeden pracownik dalej nazywany „koordynatorem”, który będzie koordynował prace związane z rozpatrywaniem wniosku i przygotowaniem decyzji a w tym:

- działania organizacyjne dotyczące procedury (prawidłowość przebiegu, postęp w czasie, płynna współpraca urzędników i organów różnych szczebli, przygotowywanie pism i wezwań, prawidłowy przepływ dokumentów itd.)
- działania merytoryczne (wstępne sprawdzenie wniosku, integracja warunków pozwolenia pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska oraz organami itp.)

oraz będzie odpowiedzialny za współpracę z wnioskodawcą reprezentując organ.

Nie może to oznaczać, że cała odpowiedzialność za ocenę wniosku będzie spoczywać na tej osobie. Jej rolą ma być koordynacja pracy poszczególnych specjalistów, monitoring terminowości realizacji etapów procedury oraz zapewnienie bieżącej, maksymalnie odformalizowanej współpracy i wymiany informacji z wnioskodawcą, czuwanie nad wewnętrzną spójnością pozwolenia.

Problemy organizacyjne mogą wynikać podczas pracy z jednym egzemplarzem wniosku, gdyby wszyscy członkowie zespołu musieli pracować szeregowo (jeden po drugim). Rozwiązaniem może być wykonanie niezbędnej ilości kopii umożliwiającej pracę równoległą (jednocześnie wszyscy, którzy są zaangażowani w opiniowanie merytoryczne), ale należy pamiętać o kosztach wykonania dodatkowych kopii i wyważyć optymalny sposób działania dla danego urzędu przy jego strukturze organizacyjnej i obciążeniu pracą. Można też rozważyć możliwość pracy nad wersją elektroniczną (należy jednak zaznaczyć, że wnioskodawca nie ma obowiązku przedłożenia wniosku w postaci elektronicznej).

Pewne ułatwienie pracy może również stanowić przygotowanie wniosku w formie syntetycznego dokumentu z załącznikami szczegółowymi i materiałami referencyjnymi/źródłowymi. Umożliwi to równoległą pracę nad analizą poszczególnych części wniosku. Rolą koordynatora będzie w takich przypadkach zorganizowanie wymiany informacji i poglądów pomiędzy poszczególnymi specjalistami, w celu zapewnienia, że jest stosowane *zintegrowane podejście*. Taka struktura wniosku zalecana jest w szczególności w stosunku do instalacji o dużym stopniu złożoności i powinna być uzgodniona z wnioskodawcą w *fazie przedwnioskowej* (patrz pkt. 2).

Jeśli organ zdecyduje się na pracę z jedną kopią wniosku, zaleca się rozpocząć prace od ustalenia, które emisje mają szczególne znaczenie. Rozpatrzenie uwarunkowań decyzji w tych aspektach może okazać się najbardziej pracochłonne. Przy ustalaniu znaczących oddziaływań instalacji na środowisko, jako kryteria oceny można stosować takie parametry, jak odwracalność i nieodwracalność skutków zdrowotnych, lub środowiskowych, wielkość ładunków w porównaniu do chłonności środowiska, zasięg oddziaływań, szczególnie wrażliwe gatunki, itd.

3.1.3. Rejestracja wniosku

Zgodnie z art. 209 POŚ obowiązkiem organu jest przesłanie Ministrowi Środowiska (lub wskazanemu przez niego podmiotowi) kopii wniosku o udzielenie pozwolenia zintegrowanego.

Powinno to nastąpić po stwierdzeniu kompletności wniosku o udzielenie pozwolenia zintegrowanego. Wskazane (choć nie wymagane prawem) jest również załączenie wersji elektronicznej wniosku – jeżeli jest ona w posiadaniu organu.

3.2. Sprawdzenie formalnej poprawności wniosku

Po złożeniu wniosku o wydanie *pozwolenia zintegrowanego* do właściwego organu konieczne jest sprawdzenie:

- czy instalacja podlega wymogowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego sprawdzenie zgodności z rozporządzeniem z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. Nr 122. poz.1055);
- czy wniosek został złożony do właściwego organu
o ile wniosek został złożony do niewłaściwego organu, zgodnie z art. 65 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, winien zostać przesłany do organu właściwego,
- czy wnioskujący ma tytuł prawny do władania instalacją, względnie jest zainteresowany nabywaniem instalacji, lub jej oznaczonej części wniosek powinien zawierać dane prowadzącego instalację (nazwa, siedziba, lokalizacja instalacji, osoba kontaktowa itd.) potwierdzone dokumenty ustalające prawo do władania instalacją, względnie pełnomocnictwo lub inny tytuł do wystąpienia z wnioskiem (np. wypis z rejestru, umowa dzierżawy lub użyczenia, pełnomocnictwo do podpisania wniosku itp.);
- jaka jest dokładna lokalizacja instalacji;
- czy instalacja nie podlega art. 186 pkt. 5 POŚ
tj. czy wniosek nie dotyczy uprawnień wnioskodawcy objętych decyzją o cofnięciu lub ograniczeniu pozwolenia bez odszkodowania z powodu:
  - nienależytej eksploatacji instalacji, przez co stworzone zostało zagrożenie pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi (art. 194 ust 1 POŚ)
  - eksploatacji instalacji prowadzonej z naruszeniem warunków pozwolenia, innych przepisów ustawy lub ustawy o odpadach (art. 195 ust. 1 pkt. 1 POŚ)

a nie minęły jeszcze 2 lata od dnia, gdy decyzja o cofnięciu lub ograniczeniu pozwolenia stała się ostateczna (należy sprawdzić dokumenty będące w posiadaniu organu); w takim wypadku należy odmówić wydania pozwolenia na drodze decyzji administracyjnej bez rozpatrywania wniosku, podając stosowny powód i podstawę prawną.

3.3. Sprawdzenie kompletności wniosku

Na wstępie tego etapu procedury należy ocenić wniosek pod względem jego kompletności, bez głębszego wnikania w sprawy merytoryczne. Jako minimum należy sprawdzić, czy są zawarte następujące informacje i załączone dokumenty:

- ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- dane o emisjach i ujmowaniu wody oraz ocena wpływu instalacji na poszczególne komponenty środowiska, oraz na środowisko jako całość, a także uzasadnienie proponowanych warunków pozwolenia,
- komplet załączników przywołanych jako dokumenty źródłowe.

Pełny zakres informacji, których obecność we wniosku powinna zostać stwierdzona, znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszej procedury.

3.4. Wezwanie do uzupełnienia wniosku

Podczas sprawdzania poprawności formalnej i kompletności wniosku organ powinien określić niezbędny zakres uzupełnień i wezwać użytkownika instalacji do usunięcia niedociągnięć.

W wezwaniu należy precyzyjnie określić zakres niezbędnych uzupełnień. Wszystkie braki formalne powinny zostać przez wnioskodawcę uzupełnione w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, zgodnie z art.64 § 2 KPA.

3.5. Powiadomienie innych organów

W procedurze wydawania *pozwolenia zintegrowanego* w przypadku decyzji wydawanych przez starostę uczestniczy wojewódzki inspektor ochrony środowiska – zobligowany przez przepisy prawne do uzgodnienia treści decyzji (POŚ art. 211 ust. 3a).

Na koordynatorze postępowania spoczywa odpowiedzialność za zapewnienie:

- prawidłowej identyfikacji wszystkich uczestników postępowania,
- ścisłej i terminowej współpracy uczestników postępowania,
- bieżącej wymiany informacji pomiędzy zainteresowanymi stronami,
- określenia w stosunku do wnioskodawcy, wspólnych, jednolitych i jasnych wymagań wszystkich zaangażowanych w postępowanie organów administracji publicznej

Elementem praktyki powinno być informowanie innych uczestników postępowania o możliwości jego wszczęcia tak wcześnie, jak to tylko jest możliwe, a zasadniczo już w momencie uzyskania wiarygodnej informacji o zamiarze prowadzącego daną instalację złożenia wniosku o wydanie *pozwolenia zintegrowanego* (np. w zalecanej w niniejszych Wytocznych *fazie przedwnioskowej*). Ułatwi to wewnętrzną mobilizację sił i środków oraz przyśpieszy proces formułowania i zgłaszania swojego stanowiska i wymagań w stosunku do instalacji będącej przedmiotem wniosku.

Informacja taka powinna zawierać co najmniej, dane z karty informacyjnej zamieszczonej w publicznie dostępnym wykazie oraz dane koordynatora w wydziale (nazwisko, imię, telefon, fax, e-mail).

Docelowo, zaleca się utworzenie powiatowego/wojewódzkiego rejestru instalacji podlegających obowiązkowi uzyskania *zintegrowanego pozwolenia*, w którym znajdzie się również lista instytucji, które zdaniem organu powinny uczestniczyć w takim postępowaniu.

3.6. Zapewnienie udziału społeczeństwa i stron

3.6.1. Podanie do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu procedury rozpatrywania wniosku

Kolejnym krokiem jest podanie przez właściwy organ do publicznej wiadomości informacji:

- o wpłynięciu wniosku o wydanie *pozwolenia zintegrowanego*;
- o umieszczeniu danych o tym wniosku w publicznie dostępnym wykazie,

a także zamieszczenie danych o wniosku w tym wykazie.

Informacja podana do publicznej wiadomości powinna zawierać (art. 32 ust. 1 pkt. 1 POŚ):

- miejsce i godziny udostępnienia wniosku (godziny pracy urzędu)
- informację o możliwości składania wniosków i uwag
- termin udostępniania wniosku i składania uwag (21 dni)
- miejsce, gdzie należy składać wnioski i uwagi.

Podanie do publicznej wiadomości następuje poprzez :

- ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (np. na tablicy ogłoszeń urzędu) oraz przez obwieszczenie w pobliżu miejsca planowanego przedsięwzięcia,
- w sytuacji gdy siedziba właściwego organu mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot ogłoszenia – przez publikację w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości,
- zamieszczenie informacji na stronie internetowej urzędu, jeżeli organ prowadzi taką stronę.

Ponadto zaleca się, aby ujednolicić formę ewentualnych uwag i wniosków do udostępnianej dokumentacji poprzez przygotowanie formularza, który będzie mógł być wypełniany przez zainteresowanych.

3.6.2. Zidentyfikowanie i powiadomienie stron postępowania

W tej fazie procedury należy również zidentyfikować strony postępowania administracyjnego. Zgodnie z KPA stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego, lub obowiązku dotyczy postępowanie, albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Zgodnie z prawem to organ prowadzący postępowanie jest odpowiedzialny za powiadomienie wszystkich stron postępowania.

Zainteresowane strony powinny być indywidualnie poinformowane pisemnie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie o udzielenie pozwolenia zintegrowanego.

Warto podkreślić, że błędy proceduralne w tej fazie (np. nie przekazanie powiadomienia którejkolwiek ze stron) mogą być przyczyną uchylecia decyzji ze względów formalnych.

3.7. Zapewnienie dostępu do informacji

3.7.1. Ustalenie zakresu niejawności

O ile wraz z wnioskiem o udzielenie pozwolenia zintegrowanego, lub w terminie późniejszym, zostanie złożony wniosek o wyłączenie części danych i informacji z jawności postępowania, należy przeprowadzić stosowne postępowanie administracyjne, kończące się decyzją administracyjną⁹. W ramach tego postępowania powinna zostać przeprowadzona analiza zasadności wystąpienia o wyłączenie (por. Wstęp – Udział społeczeństwa i dostęp do informacji) i zidentyfikowania informacji:

- które muszą być jawne,
- które nie mogą być jawne z mocy prawa,
- które można wyłączyć z jawności postępowania, ze względu na uzasadniony interes prowadzącego instalację.

Wnioskujący powinien w sposób jednoznaczny określić te dane i informacje, o których utajnienie występuje. Zaleca się aby informacje i dane tego typu podawane były w osobnym/ch załączniku/ach do wniosku o wydanie zintegrowanego pozwolenia.

Jeśli organ nie może zgodzić się z uzasadnieniem lub/i uważa, że niektóre z danych, o których wyłączenie wnioskuje się, powinny być jawne, zaleca się uszczegółowić zakres wyłączenia z jawności na drodze bezpośredniego spotkania z wnioskującym. Spotkanie to może, ale nie musi, mieć formę rozprawy administracyjnej. Udostępnienie wniosku społeczeństwu może nastąpić dopiero po zakończeniu postępowania w sprawie wyłączenia danych i informacji z jawności postępowania.

Uprawnomocnienie decyzji w tej kwestii powinno nastąpić przed udostępnieniem wniosku społeczeństwu. Jeśli wnioskodawca nie zgodzi się ze stanowiskiem organu, ma prawo do odwołania się od takiej decyzji, a do czasu rozpatrzenia tego odwołania udostępnianie społeczeństwu wniosku powinno być wstrzymane.

3.7.2. Udostępnienie społeczeństwu części jawnej wniosku

Ustawodawca zobowiązał wnioskodawcę do przedłożenia dwóch egzemplarzy wniosku (POŚ – art. 208 ust. 3), z czego jeden egzemplarz organ musi przekazać Ministrowi Środowiska. Stąd też przygotowanie egzemplarza części jawnej wniosku do udostępnienia społeczeństwu spoczywa na organie prowadzącym procedurę wydania pozwolenia zintegrowanego.

W przywołanych wcześniej *Wytycznych do sporządzenia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego* skierowanych do prowadzących instalacje, zawarto zalecenie takiego formułowania dokumentacji, aby „wniosek właściwy” zawierał swoistą syntezę przedstawianych danych i informacji, w kwestiach szczegółowych odwołując się do *materiałów źródłowych*, stanowiących załączniki do wniosku. Załącznikami takimi mogą być przykładowo: „operat” *ochrony atmosfery*, *operat wodno-prawny*, *studium rozprzestrzeniania się hałasu*, *zestawienie danych monitoringowych*, *raport z oceny oddziaływania na środowisko*, *lub z przeglądu ekologicznego (dla instalacji istniejących)*, *odnośne fragmenty dokumentów referencyjnych BAT (tzw. BREF-ów) itp.* Jak już wspomniano wcześniej *Wytyczne do sporządzenia wniosku* zalecają również, aby informacje i dane, które zdaniem wnioskodawcy nie mogą, lub nie powinny być ujawniane, spełniające kryteria określone w ustawie POŚ (art. 20), przedkładane były jako oddzielny załącznik do *wniosku*. Wyłączenie części danych i informacji z jawności na pewno ograniczy nieco objętość dokumentu, który trzeba będzie skopiować (po wysłaniu 1 egzemplarza wniosku do Ministerstwa Środowiska organ będzie dysponować jednym egzemplarzem).

4. Faza decyzyjna

4.1. Analiza proponowanych warunków pozwolenia

4.1.1. Rozpoznanie warunków funkcjonowania instalacji

Problemy merytoryczne mogą być również związane ze złożonością instalacji podlegającej ocenie. Dlatego też zaleca się, aby przed analizą sposobu korzystania ze środowiska cały Zespół rozpatrujący wniosek zapoznał się z ogólną charakterystyką i specyfiką instalacji, ze szczególnym uwzględnieniem:

- charakterystyki stosowanej technologii;
- wykorzystywanych surowców i produktów, w tym bilansu masowego i wyników analizy cyklu życia produktów;
- wykorzystywanej i wytwarzanej energii;
- emisji i innych aspektów funkcjonowania instalacji znaczących z punktu widzenia oddziaływania na środowisko;
- niebezpiecznych materiałów występujących zarówno po stronie surowców, jak i produktów;
- ryzyka wystąpienia poważnej awarii;
- wymogów BAT.

W/w elementy mają bowiem zasadniczy wpływ na ustalenie dopuszczalnego poziomu oddziaływania instalacji na środowisko oraz innych wymogów eksploatacyjnych, zgodnych z wymaganiami BAT.

Przy prowadzeniu procedury wydawania pozwolenia zintegrowanego dla nowej instalacji lub dla instalacji złożonej zalecana jest wizja w terenie.

4.1.2. Analiza poszczególnych rodzajów emisji

Emisje do każdego z komponentów środowiska oraz warunki poboru wody powinny być poddane szczegółowej analizie pod kątem:

- wykorzystania wszystkich technicznych możliwości zapobiegania emisji;
- wykorzystania wszystkich technicznych możliwości zastąpienia wykorzystywanych substancji niebezpiecznych ich substytutami o mniejszym potencjale oddziaływania na środowisko;
- koniecznego obciążania środowiska, wynikającego z zastosowanych technologii;
- spełnienia wymagań BAT w odniesieniu do wskaźników emisji i wielkości poboru wody oraz wielkości zużycia energii, paliw i surowców;
- skutków dla środowiska zarówno emisji, jak i poboru wody z określonego źródła;
- ewentualnej konieczności obniżenia wielkości emisji, oraz zaproponowanego przez wnioskodawcę sposobu osiągnięcia takiej redukcji;
- sposobów zapobiegania poważnym awariom i ograniczania ich skutków w środowisku;
- zgodności deklarowanej wielkości emisji z polityką lokalnych władz środowiskowych zawartą w programach ochrony środowiska, lub uwarunkowaniami programów ograniczenia poziomu hałasu w środowisku oraz ochrony powietrza,

---

⁴ patrz przypis Nr 3

- wniosków wynikających z ewentualnego programu dostosowawczego,
- ewentualnego oddziaływania transgranicznego.

Jeżeli przeprowadzenie takiej analizy dla instalacji nowej lub istotnie zmienianej wykaże, że dla któregoś z rodzajów emisji oddziaływanie ma zasięg transgraniczny, należy niezwłocznie uruchomić procedurę, o której mowa w pkt. 4.4.

4.1.3. Analiza bilansu użytkowania środowiska

Istota zintegrowanego pozwolenia polega na zapewnieniu takiego istnienia instalacji w środowisku, aby zoptymalizować jej oddziaływanie na środowisko jako całość.

Bilans wzajemnych uwarunkowań poszczególnych rodzajów emisji oraz poboru wody powinien być rozpatrzony wspólnie przez tych członków Zespołu, którzy zajmowali się poszczególnymi rodzajami emisji oraz poborem wody.

4.1.4. Analiza wniosków zgłoszonych przez społeczeństwo

Uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie postępowania prowadzonego z udziałem społeczeństwa powinny zostać przez organ starannie przeanalizowane. Przyjęcie lub odrzucenie tych wniosków jako argumentu w sprawie powinno znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji.

4.1.5. Uzyskanie opinii innych wydziałów

O ile ze struktury urzędu wynika potrzeba uzyskania stanowiska innych wydziałów niż prowadzący postępowanie, należy przekazać wniosek wraz ze stanowiskiem wydziału prowadzącego w celu uzyskania opinii.

O pomoc do innych wydziałów urzędu można również zwrócić się przy specyficznym charakterze instalacji (np. instalacje rolno-spożywcze – jednostka zajmująca się rolnictwem).

4.1.6. Uzyskanie opinii innych organów

Dla prawidłowej oceny wniosku i dla sformułowania pozwolenia zintegrowanego, celowym może być uzyskanie informacji lub wskazówek od innych organów (np. uzyskanie wskazówek dotyczących monitoringu od wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska). W tym celu pomocna będzie dobrze zorganizowana współpraca pomiędzy tymi organami. Współpraca powinna być jak najmniej sformalizowana i opierać się na pełnej wymianie danych i informacji nawet, jeżeli prawo nie wymaga takiej konsultacji. Z drugiej strony należy unikać sytuacji, gdy organy będą prowadziły dyskusje w obecności stron. Należy bowiem pamiętać, iż zarówno organy administracji rządowej jak i samorządowej reprezentują Państwo, i powinny one w stosunku do stron postępowania prezentować jednolite stanowisko.

Jednolite stanowiska organów administracji publicznej zapewni stronom poczucie stabilności wydanej decyzji, także w innych postępowaniach administracyjnych. Np. koordynacja stanowisk organów już na etapie wydawania decyzji określającej warunki zabudowy i zagospodarowania terenu da stronie gwarancje, że warunki późniejszego pozwolenia zintegrowanego pozwolą na uruchomienie instalacji.

---

⁵ art. 211 ust. 3a POŚ

Dlatego też w interesie strony jest powiadamiać wszystkie organy, które mogą być zainteresowane rezultatem tego postępowania i poprosić o zajęcie stanowiska w sprawie.

4.1.7. Analiza oddziaływania na środowisko jako całość

Po uzyskaniu stanowisk i opinii wszystkich uczestników procesu (innych wydziałów i organów oraz społeczeństwa) organ powinien jeszcze raz przeanalizować całokształt proponowanych warunków pozwolenia zintegrowanego w aspekcie oddziaływania instalacji na środowisko jako całość, w tym również biorąc pod uwagę wnioski wynikające z programu dostosowawczego, o ile został przyjęty dla danej instalacji.

4.1.8. Przygotowanie stanowiska organu

Wynik analizy wg pkt. 4.1.1-7. pozwoli na przygotowanie stanowiska organu w sprawie zaakceptowania warunków korzystania ze środowiska przedstawionych we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego.

Jeżeli wydział odpowiedzialny za ochronę środowiska nie zgadza się z propozycją wnioskodawcy, lub też uwagi i opinie innych uczestników procesu (innych wydziałów i organów oraz społeczeństwa) wykażą konieczność dalszych wyjaśnień i uściśleń, może on:

- żądać dalszych wyjaśnień lub uściśleń od wnioskodawcy na drodze wezwania go do ich udzielenia (jak w pkt. 3.4)
- przeprowadzić rozprawę administracyjną (por. pkt. 4.3)
  - bez udziału społeczeństwa
  - otwartą dla społeczeństwa⁶.

4.2. Oddziaływanie transgraniczne

Procedura postępowania dotyczącego określenia transgranicznego oddziaływania na środowisko, podobnie jak procedura ustalenia zakresu informacji wyłączonych z jawności postępowania, winna być, przynajmniej w znacznym stopniu, działaniem równoległym w stosunku do postępowania o udzielenie pozwolenia zintegrowanego

Obowiązek przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko nowej instalacji podlegającej wymogowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego wynika z art. 219 POŚ⁷, a organem właściwym dla przeprowadzenia tego postępowania jest Minister Środowiska.

Najważniejsze kroki postępowania w/s oddziaływania transgranicznego:

- stwierdzenie, że istnieje możliwość transgranicznego oddziaływania instalacji, by rozpocząć postępowanie – sugeruje się, aby kierować się zdrowym rozsądkiem w zakresie wszczynania tego postępowania, tj. możliwość wystąpienia oddziaływania transgranicznego powinna być znaczna, tzn. mogąca w sposób istotny wpływać na stan środowiska w państwie trzecim;

---

⁶ art. 32 ust. 1 pkt. 2 POŚ

⁷ ramowe postępowanie w sprawie oddziaływania transgranicznego określa art. 58-70 POŚ

- wydanie postanowienia przez organ ochrony środowiska o wszczęciu postępowania i zobowiązaniu wnioskodawcy do sporządzenia dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia takiego postępowania w języku państwa, na którego terytorium może sięgać oddziaływanie instalacji.

Polskie prawo w sposób ogólnikowy określa niezbędny zakres takiej dokumentacji (POŚ – art. 49 ust. 3), która powinna zawierać informacje o:

- 1) rodzaju, skali i usytuowaniu istniejącej lub planowanej do uruchomienia instalacji,
- 2) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu szatą roślinną,
- 3) rodzaju stosowanej technologii,
- 4) ewentualnych wariantach funkcjonowania instalacji,
- 5) ilości wykorzystywanej wody i innych wykorzystywanych surowców, materiałów, paliw oraz energii,
- 6) rozwiązaniach chroniących środowisko,
- 7) rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko

Ponadto sugeruje się, aby na tę dokumentację składały się:

- o streszczenie, a co najmniej wyciąg ze streszczenia wniosku w języku niespecjalistycznym,
- o syntetyczny opis i porównanie z wymaganiami BAT,
- o ewentualny harmonogram dojścia do BAT wynikający z programu dostosowawczego,

gdyż mogą to być informacje interesujące strony uczestniczące w postępowaniu.

- organ ochrony środowiska informuje Ministra Środowiska i przekazuje mu dokumentację
- jeżeli trzecie państwo wyrazi chęć udziału w postępowaniu, Minister uzgadnia (w porozumieniu z właściwym organem) terminy etapów postępowania
- organ prowadzi, za pośrednictwem Ministra Środowiska, konsultacje z państwem trzecim w sprawie środków eliminowania lub ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Postępowanie toczy się za pośrednictwem Ministra, i państwo trzecie nie bierze bezpośredniego udziału w postępowaniu administracyjnym. Sposób kontaktowania się pomiędzy organami różnych państw reguluje protokół dyplomatyczny.

Konieczność zastosowania procedury opisanej w art. 58 – 70 POŚ

- opracowanie przez wnioskodawcę dokumentacji w języku państw/a/, na którego terytorium może oddziaływać przedsięwzięcie.
- Minister powiadamia państwo trzecie.
- Minister uzgadnia z państwem trzecim terminy etapów postępowania.
- właściwy organ prowadzi, za pośrednictwem Ministra, konsultacje z państwem trzecim
- wyniki konsultacji są brane pod uwagę przy wydawaniu decyzji
- wydanie decyzji nie powinno nastąpić przed zakończeniem konsultacji

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania instalacji na środowisko jest postępowaniem dodatkowym w stosunku do postępowania w sprawie udzielania pozwolenia zintegrowanego i musi być prowadzone zgodnie z protokołem dyplomatycznym.

Regulująca te kwestie Konwencja z Espoo w sposób bardzo ogólnikowy odnosi się do procedury postępowania w sprawie oddziaływań transgranicznych. Niemożliwe jest w szczególności określenie na jej podstawie granicznego czasu trwania tego postępowania. Wydaje się jednak celowe przyjęcie założenia, że wraz z materiałem informacyjnym przekazywanym do właściwych organów państw na terenie których może występować oddziaływanie transgraniczne, Minister Środowiska określi dwa terminy:

- stosunkowo krótki termin potwierdzenia zainteresowania uczestnictwem w opiniowaniu warunków funkcjonowania danej instalacji zgodnie z wymogiem art. 61 ust.1 ustawy POŚ (termin ten nie powinien zasadniczo przekraczać 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia);
- termin/terminy przekazywania ewentualnych uwag i zastrzeżeń odnoszących się do warunków pozwolenia, zgodnie z postulatem art. 62 (termin ten nie powinien być krótszy niż 21 dni od daty zgłoszenia zamiaru uczestniczenia w postępowaniu).

Ustalenie takich terminów granicznych sprzyjać będzie zdyscyplinowaniu uczestników postępowania, jakkolwiek należy przyjąć, że Minister Środowiska nie będzie mógł odmówić przesunięcia tego terminu, jeżeli zainteresowane państwo poprosi o przekazanie dodatkowych informacji.

Należy podkreślić, że wydanie decyzji w sprawie udzielenia pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z postanowieniami art. 64 ust. 2, w powiązaniu z art.219 ustawy POŚ nie powinno nastąpić przed zakończeniem postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia.

4.3. Rozprawa administracyjna

Zgodnie z KPA (art. 89) oraz POŚ (art. 32 ust. 1 pkt. 2) organ administracji publicznej ma prawo do przeprowadzenia rozprawy administracyjnej.

Rozprawa otwarta dla społeczeństwa powinna być przeprowadzona wówczas, gdy:

- organ spodziewa się protestów społecznych,
- lokalna społeczność aktywnie wyraża swoje opinie i poglądy,
- instalacja jest znacząca dla lokalnego środowiska i przez to może być kontrowersyjna.

Rozprawa administracyjna w trakcie postępowania o udzielenie pozwolenia zintegrowanego:

- stanowi sformalizowany element postępowania (KPA)
- umożliwia wymianę poglądów
- umożliwia wspólną dyskusję nad wnioskami i uwagami społeczeństwa
- daje możliwość negocjacji stanowisk

UWAGA: na rozprawie nie ogłasza się decyzji

Zalecane są następujące czynności w ramach rozprawy administracyjnej:

część przygotowawcza:

- I. przygotowanie materiału do rozprawy, podjęcie decyzji o jej uczestnikach i charakterze ich udziału
- II. podjęcie decyzji, czy rozprawa powinna być otwarta dla społeczeństwa, jeśli tak, to czy przedstawiciele społeczeństwa mają prawo prezentować swoje uwagi i wnioski, czy jedynie brać bierny udział w rozprawie
- III. wezwanie uczestników (biegłych, świadków, stron) na rozprawę i doręczenie wezwań minimum 7 dni przed jej terminem oraz ogłoszenie o rozprawie (jeżeli publiczna)

rozprawa właściwa

- IV. sprawdzenie: obecności na rozprawie oraz czy nie ma przeszkód formalnych⁸ do przeprowadzenia rozprawy
- V. prezentacja celu rozprawy (w jakiej sprawie rozprawa, jaki ma być efekt rozprawy, kto będzie przedstawiał swoje stanowisko np. świadkowie, biegli)
- VI. wnioski formalne stron
- VII. przedstawienie zebranego materiału dowodowego
- VIII. wysłuchanie stron (i ewentualnie opinii publicznej) co do zebranego materiału dowodowego
- IX. przesłuchanie świadków, biegłych itp.; każdy z uczestników ma prawo zadawać pytania
- X. wysłuchanie wniosków stron (i ewentualnie opinii publicznej) co do przedstawionych stanowisk świadków i biegłych oraz wniosków formalnych
- XI. podjęcie decyzji o zamknięciu lub odroczeniu rozprawy; jeżeli rozprawa ma być odroczone, należy wyznaczyć nowy termin by uniknąć ponownego wzywania.

Rozprawa może zostać przerwana (odroczone), gdy którakolwiek ze stron pragnie przedstawić dodatkowe dowody w postępowaniu. Nowy termin rozprawy powinien być zaakceptowany przez wszystkie strony tak, aby umożliwić przygotowanie tych dowodów.

Należy zaznaczyć, że na etapie rozprawy administracyjnej kończy się udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie udzielenia pozwolenia zintegrowanego. Udział w dalszej części postępowania (oprotowanie decyzji, odwołanie od decyzji itd.) przysługuje jedynie stronom.

4.4. Decyzja administracyjna – pozwolenie zintegrowane

Finalne opracowanie decyzji administracyjnej udzielającej pozwolenia zintegrowanego na funkcjonowanie instalacji powinna poprzedzić analiza dodatkowych dowodów, o ile takie pojawiły się w toku postępowania.

W przypadku postępowania, w którym organem jest starosta – występuje formalny wymóg uzgodnienia decyzji z wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska⁹.

Decyzja powinna być przygotowana pod kierunkiem koordynatora.

---

⁸ nie powiadomienie w terminie strony bądź innego uczestnika postępowania

⁹ art. 211 ust. 3a POŚ

Projekt decyzji powinien podlegać wewnętrznej opinii prawnej przed przedłożeniem do podpisu wojewodzie lub staroście (lub upoważnionemu przez nich pracownikowi urzędu).

4.4.1. Przesłanie decyzji Ministrowi Środowiska

Zgodnie z art. 211 ust. 4 POŚ obowiązkiem organu rozpatrującego wniosek jest przesłanie Ministrowi Środowiska lub wskazanemu przez niego podmiotowi kopii decyzji o udzieleniu pozwolenia zintegrowanego na funkcjonowanie instalacji.

4.4.2. Wyjaśnienia dla Ministra Środowiska

Minister Środowiska ma prawo¹⁰ zwrócić się do właściwego organu o udzielenie informacji lub udostępnienie dodatkowych materiałów związanych z wydawaniem pozwolenia zintegrowanego. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wydawania pozwolenia zintegrowanego może wnioskować o stwierdzenie nieważności takiego pozwolenia (POŚ – art. 212 ust. 3). Ministrowi przysługują wówczas prawa strony w postępowaniu administracyjnym oraz postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

---

¹⁰ POŚ – art. 212 ust. 2—3 w stosunku do starosty oraz z urzędu w stosunku do wojewody

5. Czas trwania postępowania

5.1. Terminy określone w KPA

Zgodnie z obecnymi regulacjami prawnymi¹¹ postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia zintegrowanego nie powinno trwać dłużej niż 2 miesiące. Ponieważ czas ten liczony jest w sposób ciągły (bez uwzględnienia dni wolnych od pracy) oznacza to, że efektywna liczba dni na przeprowadzenie postępowania jest zależna od okresu kalendarzowego i jest znacząco mniejsza.

Do czasu trwania postępowania nie jest wliczany czas¹², w którym wnioskodawca przygotowuje uzupełnienie wniosku.

KPA¹³ dopuszcza wskazanie nowego terminu załatwienia sprawy, gdy niemożliwe jest dotrzymanie terminu ustawowego. O wyznaczeniu nowego terminu organ ma obowiązek powiadomić strony postępowania.

Prawo nie określa żadnych ograniczeń czasowych dla przeprowadzenia rozprawy administracyjnej ani liczby przerw w rozprawie dla uzyskania dodatkowych niezbędnych dowodów.

5.2. Prawdopodobny harmonogram postępowania

Ocenia się, że czas niezbędny na staranne przeprowadzenie złożonego w swej istocie postępowania w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego będzie wynosić:

- minimum 4 miesiące, gdy wnioskodawca nie wnosi o wyłączenie części danych i informacji z jawności postępowania, a organ pracuje na kilku kopiach wniosku
- optymalnie 6 miesięcy,

przy czym w obu przypadkach nie uwzględniono czasu niezbędnego na przeprowadzenie postępowania w sprawie oddziaływania transgranicznego.

Jednakże dopiero dłuższa praktyka w prowadzeniu postępowania w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego potwierdzi, jaki okres czasu jest rzeczywiście optymalny. Doświadczenia państw, w których organy administracji mają już pewną praktykę w prowadzeniu takiego postępowania administracyjnego dowodzą, że postępowanie może trwać nawet około 1 roku.

Przedłużenie czasu postępowania w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego umożliwi dokładniejszą analizę instalacji oraz staranną ocenę jej wpływu na środowisko. Ponadto harmonogram działań proceduralnych nie jest tak bardzo napięty jak przy okresie dwumiesięcznym, aczkolwiek również wymaga dyscypliny organu prowadzącego postępowanie oraz organów współpracujących.

Sugeruje się zatem, aby organ po wstępnym zapoznaniu się z wnioskiem (por. pkt. 3.2) skorzystał z art. 36 KPA określając stosowny termin zakończenia postępowania, a jednocześnie ustalając (dla potrzeb wewnętrznych) szczegółowy harmonogram działań swoich pracowników.

---

¹¹ KPA – art. 35 § 3

¹² KPA – art. 35 § 5– „terminy przewidziane w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresy opóźnień spowodowane z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu”

¹³ KPA – art. 36

Załącznik

**Lista niezbędnych danych i informacji
do oceny kompletności wniosku o udzielenie pozwolenia zintegrowanego**

Lp.	Niezbędne dane lub/i informacje	podstawa prawna	Jest/brak
I	Tytuł wnioskodawcy do złożenia wniosku (wnioskodawca powinien spełniać jedno z poniższych kryteriów, w innym wypadku należy wniosek odrzucić)		
I.1	wniosek prowadzącego instalację	POŚ - art.184	
I.2	wniosek zainteresowanego nabyciem instalacji lub jej części	POŚ - art.189	
II	Prawidłowość określenia przedmiotu wniosku		
II.1	prawidłowość określenia rodzaju instalacji ¹⁴ wymagającej pozwolenia zintegrowanego i jej lokalizacji		

¹⁴ Należy sprawdzić, czy wnioskodawca prawidłowo sklasyfikował instalację do odpowiedniej kategorii działalności; jest to podstawowa informacja dla określenia wymagań BAT.

Uwaga!

Lista rodzajów instalacji będących przedmiotem wymagań w zakresie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich ograniczania została określona rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055).

Prawo ochrony środowiska definiuje *instalację* jako (art. 3 pkt 6):

- stacjonarne urządzenie techniczne
- zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu
- budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami których eksploatacja może spowodować emisję.

Jednocześnie Prawo stanowi także, że: „Instalacje [...wymagające pozwolenia...] położone na terenie jednego zakładu obejmuje się jednym pozwoleniem zintegrowanym”

Załącznik

II.1.1.	informacja o typie/typach instalacji (produkcji)		
II.1.2	opis wszystkich instalacji znajdujących się na terenie zakładu		
II.1.3	czy opis działania jest adekwatny do kategorii przypisanej tej instalacji		
II.1.4	czy jakaś działalność na terenie zakładu może być przypisana do więcej niż jednej kategorii działań		
II.2	charakter instalacji ¹⁵ (nowa, zmieniana w sposób istotny, istniejąca)		
III	Sprawdzenie kompletności wniosku w odniesieniu do wymagań podstawowych		
III.1	oznaczenie prowadzącego instalację, jego adres zamieszkania lub siedziby, <i>a także</i> : dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.1 <i>a także</i> ust. 4 pkt.1	
III.2	wniesienie opłaty rejestracyjnej	POŚ – art. 204 ust. 4 pkt 2	
III.3	adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.2	

¹⁵ Należy sprawdzić, czy wnioskodawca zamieścił dodatkowe informacje wymagane dla nowych lub w sposób istotny zmienianych instalacji tj. (POŚ - art. 143):

Technologia stosowana w nowo uruchamianych lub zmienianych w sposób istotny instalacjach i urządzeniach powinna spełniać wymagania, przy których określaniu uwzględnia się w szczególności:

- 1) stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń,
- 2) efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii,
- 3) zapewnienie racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw,
- 4) stosowanie technologii bezodpadowych i małodopadowych oraz możliwość odzysku powstających odpadów,
- 5) rodzaj, zasięg oraz wielkość emisji,
- 6) wykorzystywanie porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej,
- 7) wykorzystanie analizy cyklu życia produktów,
- 8) postęp naukowo-techniczny.

Załącznik

III.4	informacja o tytule prawnym do instalacji	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.3	
III.5	informacja o rodzaju instalacji, stosowanych urządzeniach i technologiach oraz charakterystyka techniczna źródeł powstawania i miejsc emisji	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.4	
III.6	ocena stanu technicznego instalacji	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.5	
III.7	informacja o rodzaju prowadzonej działalności	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.6	
III.8	opis możliwych wariantów funkcjonowania instalacji	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.7	
III.9	bilans masowy i rodzaje wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw, wraz ze schematem technologicznym	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.8	
III.10	informacja o energii wykorzystywanej lub wytwarzanej przez instalację	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.9	
III.11	wielkość i źródła powstawania albo miejsca emisji - aktualnych i proponowanych - w trakcie normalnej eksploatacji instalacji oraz w warunkach odbiegających od normalnych, w szczególności takich jak: rozruch, awaria, wyłączenia	POŚ – art. 184 ust. 2 pkt.10	
III.11.1	<u>w zakresie emisji do powietrza</u>		
III.11.1.1	określenie wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, wyrażonej w mg/m ³ gazów odlotowych w stanie suchym w temperaturze 273 K i ciśnieniu 101,5 kPa, a także w kg/h oraz w Mg/rok ¹⁶	POŚ art. 221 ust.2 pkt.1	
III.11.1.2	czas pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku	POŚ art. 221 ust.1 pkt.1	

¹⁶ w pozwoleniu dopuszczalną wielkość emisji do powietrza określa się w mg/m³ gazów odlotowych w stanie suchym w temperaturze 273 K i ciśnieniu 101,5 kPa albo w kg/h oraz w Mg/rok (POŚ – art. 224 ust.2)

Załącznik

III.11.1.3	określenie wprowadzanych do powietrza rodzajów i ilości gazów lub pyłów przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu	POŚ art. 221 ust.1 pkt.2	
III.11.1.4	opis terenu w zasięgu pięćdziesięciokrotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, z uwzględnieniem obszarów poddanych ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991r. oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym	POŚ art. 221 ust.1 pkt.3	
III.11.1.5	określenie aerodynamicznej szorstkości terenu	POŚ art. 221 ust.1 pkt.4	
III.11.1.6	aktualny stan jakości powietrza i określenie warunków meteorologicznych	POŚ art. 221 ust.1 pkt.5 i 6	
III.11.2	<u>w zakresie emisji hałasu</u>		
III.11.2.1	określenie poziomu mocy akustycznej źródeł hałasu	POŚ art.232 ust.2 pkt.1	
III.11.2.2	rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla pory dnia i nocy	POŚ art.232 ust.1 pkt.1	
III.11.2.3	proponowane wartości dopuszczalne poziomu hałasu emitowanego przez zakład określone dla pory dnia i nocy	POŚ art.232 ust.2 pkt.2	
III.11.3	<u>w zakresie gospodarki odpadami</u>		
III.11.3.1	wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, z uwzględnieniem ich podstawowego składu chemicznego i właściwości	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.18 ust.1 pkt.1	
III.11.3.2	określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.18 ust.1 pkt.2	
III.11.3.3	wskazanie sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.18 ust.1 pkt.3	

Załącznik

III.11.3.4	szczegółowy opis sposobów gospodarowania, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów wraz ze wskazaniem miejsca i sposobu ich magazynowania	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.18 ust.1 pkt. 4 i 5	
III.11.3.5	program gospodarki odpadami niebezpiecznymi (dla przypadków opisanych w art. 17) powinien zawierać:	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r.	
III.11.3.5.1	wyszczególnienie rodzajów odpadów niebezpiecznych przewidzianych do wytwarzania, a w przypadku gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie mogą powodować odpady niebezpieczne, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.20 ust.1 pkt.1	
III.11.3.5.2	określenie ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.20 ust.1 pkt. 2	
III.11.3.5.3	informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów niebezpiecznych lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.20 ust.1 pkt. 3	
III.11.3.5.4	szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.20 ust.1 pkt. 4	
III.11.3.5.5	wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów	Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. art.20 ust.1 pkt. 5	

Załącznik

III.11.4	<u>w zakresie ujmowania wody i odprowadzania ścieków</u>		
III.11.4.1	informacje wymagane w części opisowej operatu wodnoprawnego, w tym:	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132	
III.11.4.1.1	cel i zakres zamierzonego korzystania z wód, rodzaj urządzeń pomiarowych, stan prawny nieruchomości w zasięgu korzystania z wód, obowiązki w stosunku do osób trzecich	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.2 ppkt.2	
III.11.4.1.2	charakterystykę wód	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.2 ppkt.3	
III.11.4.1.3	ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.2 ppkt.4	
III.11.4.1.4	określenie wpływu zakładu na wody powierzchniowe oraz podziemne	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.2 ppkt.5	
III.11.4.1.5	sposób postępowania i rozmiar oraz warunki korzystania z wód w przypadku warunków działania zakładu odbiegających od normalnych	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.2 ppkt.6	
III.11.4.2	część graficzna operatu wodnoprawnego (plan urządzeń wodnych z oznaczeniem nieruchomości, zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń i koryt cieków, schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych, schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń)	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2	

Załącznik

III.11.4.3	informacje na temat poboru wody, w tym:	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 ust.4	
III.11.4.3.1	wielkość średniego dobowego poboru wody z bilansem zapotrzebowania wody	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.1	
III.11.4.3.2	opis techniczny urządzeń służących poborowi wody	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.2	
III.11.4.3.3	określenie urządzeń do rejestracji oraz pomiaru poboru wody	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.3	
III.11.4.3.4	określenie zakresu i częstotliwości analiz pobieranej wody	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.2 pkt.4	
III.11.4.3.5	przy poborze wód podziemnych - dokumentacja hydrogeologiczna	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.8	
III.11.4.4	informacje na temat odprowadzania ścieków do wód, ziemi lub urządzeń kanalizacyjnych, w tym:	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5	
III.11.4.4.1	określenie ilości, stanu i składu ścieków oraz przewidywanego sposobu i efektu ich oczyszczania	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5 pkt.1	

Załącznik

III.11.4.4.2	opis instalacji i urządzeń służących do gromadzenia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5 pkt.2	
III.11.4.4.3	określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz odprowadzanych ścieków oraz wód podziemnych lub wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5 pkt.3	
III.11.4.4.4	opis urządzeń służących do pomiaru oraz rejestracji ilości, stanu i składu odprowadzanych ścieków	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5 pkt.4	
III.11.4.4.5	opis jakości wody w miejscu zamierzonego wprowadzania ścieków	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5 pkt.5	
III.11.4.4.6	informację o sposobie zagospodarowania osadów ściekowych	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 ust.5 pkt.6	
III.11.4.4.7	przy wprowadzaniu do kanalizacji ścieków zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska – zgoda właściciela tej kanalizacji	Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 ze zmianą z dnia 21 grudnia 2001 r. art. 132 art. 131 ust.3	
III.11.5	<u>w zakresie emisji pól elektromagnetycznych</u> (o ile ma zastosowanie)		
III.11.5.1	określenia zakresów częstotliwości pól elektromagnetycznych i równoważnej mocy promieniowanej izotropowo emitowanych przez instalacje oraz napięcia znamionowe w odniesieniu do linii i stacji elektroenergetycznych	POŚ art. 235 ust.2 pkt.1	

Załącznik

III.11.5.2	określenie granic obszarów w otoczeniu instalacji niedostępnych dla ludności, w których będą występowały pola elektromagnetyczne o wartościach większych niż dopuszczalne, oraz sposobu ich zabezpieczenia przed dostępem ludności, a także ich oznaczenia	POŚ art. 236 ust.1	
III.11.5.3	propozycje zabezpieczenia przed dostępem ludności oraz oznaczenia obszarów występowania pól elektromagnetycznych o wartościach większych niż dopuszczalne	POŚ art. 235 ust.1	
III.12	informację o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych	POŚ art. 184 ust.2 pkt.11	
III.13	informację o istniejącym lub przewidywanym oddziaływaniu emisji na środowisko; <i>zawierającą:</i>	POŚ art. 184 ust.2 pkt.12	
III.13.1	opis stanu środowiska w zasięgu oddziaływania instalacji		
III.13.2	oddziaływaniu emisji na środowisko jako całość	POŚ art. 208 ust.2 pkt.1lit a	
III.13.3	istniejącym lub możliwym oddziaływaniu transgranicznym na środowisko	POŚ art. 208 ust.2 pkt.1lit. b	
III.14	wyniki pomiarów wielkości emisji z istniejącej instalacji	POŚ art. 184 ust.2 pkt.13	
III.15	zmiany wielkości emisji jakie nastąpiły po wydaniu ostatniego pozwolenia dla istniejącej instalacji	POŚ art. 184 ust.2 pkt.14	
III.16	planowane działania, w tym przewidywane środki techniczne mające na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji, <i>również określające</i> , jeśli ma zastosowanie, propozycje zabezpieczenia przed dostępem ludności oraz oznaczenia obszarów występowania pól elektromagnetycznych o wartościach większych niż dopuszczalne	POŚ art. 184 ust.2 pkt.15 <i>oraz</i> art. 235 ust.1	

Załącznik

III.17	proponowane procedury monitorowania procesów technologicznych, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania wielkości emisji; <i>a także</i> usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz proponowany zakres, metodykę i sposób wykonywania tych pomiarów	POŚ– art. 184 ust.2 pkt.16 <i>oraz</i> art. 221 ust.2 pkt.2	
III.18	przewidywany sposób zakończenia eksploatacji instalacji nie stwarzający zagrożenia dla środowiska	POŚ art. 184 ust.2 pkt.17	
III.19	czas, na jaki wydane ma być pozwolenie	POŚ art. 184 ust.2 pkt.18	
IV	Sprawdzenie kompletności części merytorycznej wniosku (w zakresie potrzebnym do określenia warunków pozwolenia zintegrowanego)¹⁷		
IV.1	przeciwdziała zanieczyszczeniom poprzez zapobieganie wytwarzania zanieczyszczeń, a gdy to nie jest możliwe, poprzez efektywne ograniczanie wprowadzania do środowiska substancji lub energii	POŚ art. 137	
IV.2	zapewnia zgodność z wymogami ochrony środowiska wynikającymi z BAT	POŚ art. 204	
IV.3	nie przekracza standardów emisyjnych, a w szczególności granicznych wielkości emisyjnych charakteryzujących najlepszą dostępną technikę	POŚ art.141 oraz art. 204	
IV.4	zapewnia prawidłową eksploatację instalacji polegającą w szczególności na:		
IV.4.1	stosowaniu paliw, surowców i materiałów eksploatacyjnych zapewniających ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko	POŚ art.146 ust.1 pkt.1	
IV.4.2	podejmowaniu odpowiednich działań w przypadku powstania zakłóceń w procesach technologicznych i operacjach technicznych w celu ograniczenia ich skutków dla środowiska	POŚ art.146 ust.1 pkt.2	

¹⁷ Wniosek powinien zawierać informacje wystarczające dla oceny zgodności instalacji z wymaganiami stawianymi przez prawo. W szczególności wniosek powinien udowodniać, że prowadzący instalację spełnia określone wymagania.

Załącznik

IV.5	nie powoduje pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi.	POŚ art.141 ust. 2	
IV.6	nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska, w szczególności poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, lub przekroczenia standardów jakości środowiska poza obszarem ograniczonego użytkowania, o ile taki obszar utworzono; a także spełnia inne wymagania ustawowe oraz zapewnia, że dotrzymanie standardów emisyjnych nie zwalnia jej z obowiązku zachowania standardów jakości środowiska	POŚ art.144	
IV.7	wielkość emisji z instalacji lub urządzenia w warunkach odbiegających od normalnych, którymi są w szczególności okres rozruchu, awarii i likwidacji instalacji lub urządzenia, wynika z uzasadnionych potrzeb technicznych i nie występuje dłużej niż jest to konieczne	POŚ art. 142	
IV.8	ma zidentyfikowane wymagania najlepszej dostępnej techniki, przy określaniu których uwzględniono:	POŚ art. 207 ust.1	
IV.8.1	rachunek kosztów i korzyści	POŚ art. 207 ust.1 pkt.1	
IV.8.2	czas niezbędny do wdrożenia najlepszych dostępnych technik dla danego rodzaju instalacji	POŚ art. 207 ust.1 pkt.2	
IV.8.3	zapobieganie zagrożeniom dla środowiska powodowanym przez emisje lub ich ograniczanie do minimum	POŚ art. 207 ust.1 pkt.3	
IV.8.4	podjęcie środków zapobiegających poważnym awariom przemysłowym lub zmniejszających do minimum powodowane przez nie zagrożenia dla środowiska	POŚ art. 207 ust.1 pkt.4	
IV.1	stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń	POŚ art. 143 pkt 1	
IV.2	efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii	POŚ art. 143 pkt 2	
IV.3	zapewnienie racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw	POŚ art. 143 pkt 3	

Załącznik

IV.4	stosowanie technologii bezodpadowych i małodpadowych oraz możliwość odzysku powstających odpadów	POŚ art. 143 pkt 4	
IV.5	rodzaj, zasięg oraz wielkość emisji	POŚ art. 143 pkt 5	
IV.6	wykorzystywanie porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej	POŚ art. 143 pkt 6	
IV.7	wykorzystanie analizy cyklu życia produktów	POŚ art. 143 pkt 7	
IV.8	postęp naukowo-techniczny	POŚ art. 143 pkt 8	
IV.9	zidentyfikowane są potrzeby monitorowania procesów technologicznych, wraz z monitoringiem emisji lub odpowiednich parametrów technicznych, biorąc pod uwagę:	POŚ art. 147	
IV.9.1	obowiązek prawny do prowadzenia ciągłych pomiarów wielkości emisji w razie wprowadzania do środowiska znacznych ilości substancji lub energii	POŚ art. 147ust.2	
IV.9.2	obowiązek prawny do prowadzenia okresowych pomiarów wielkości emisji	POŚ art. 147ust.1	
IV.9.3	konieczność kontroli zgodności z granicznymi wielkościami emisji		
IV.9.4	możliwość pomiaru innych parametrów charakteryzujących efektywność lub moc instalacji lub urządzenia	POŚ art. 147ust.3	
IV.9.5	zasadę ewidencjonowania wyników pomiarów i ich przechowywania przez okres co najmniej 5 lat	POŚ art. 147ust.6	
IV.9.6	sposób postępowania w przypadku uszkodzenia aparatury pomiarowej służącej do monitorowania procesów technologicznych, jeżeli jej zastosowanie jest wymagane	POŚ art.188 ust.2 pkt.7	

Załącznik

IV.9.7	sposób i częstotliwość przekazywania niezbędnych informacji i danych organowi właściwemu do wydania pozwolenia	POŚ – art.188 ust.2 pkt.8	
IV.10	zidentyfikowanie wymagań eksploatacyjnych biorąc pod uwagę:		
IV.10.1	wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, nie większą niż wynikająca z prawidłowej eksploatacji instalacji, dla poszczególnych wariantów funkcjonowania	POŚ art.188 ust.2 pkt.2	
IV.10.2	sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości	POŚ art. 211 ust.2 pkt.2	
IV.10.3	sposoby ograniczania oddziaływań transgranicznych na środowisko	POŚ art. 211 ust.2 pkt.3	
IV.10.4	sposoby zapewnienia efektywnego wykorzystania energii	POŚ art. 211 ust.2 pkt.6	
IV.10.5	rodzaj i ilość wykorzystywanej energii, materiałów, surowców i paliw	POŚ art.188 ust.2 pkt.4	
IV.10.6	zasady stosowania paliw, surowców i materiałów eksploatacyjnych zapewniające ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko	POŚ art.146 ust.1 pkt.1	
IV.10.7	warunki utrzymania poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach, w tym wielkości emisji w zakresie gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza niezależnie od tego, czy wymagane byłoby dla instalacji, zgodnie z ustawą, uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	POŚ art. 85 oraz art. 221 ust.2 pkt.1 i art.202 ust.2	
IV.10.8	warunki zapewnienia możliwie najlepszej jakości wody i utrzymania jakości wody powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach, a także doprowadzenia jakości wody co najmniej do wymaganego przepisami, gdy nie jest on osiągnięty	POŚ art. 97 ust.1	
IV.10.9	metody zmniejszania ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania	POŚ art. 98 ust.1 pkt.1	

Załącznik

IV.10.10	warunki odprowadzania ścieków do kanalizacji	POŚ art. 202 ust.5	
IV.10.11	warunki wytwarzania i sposoby postępowania z odpadami na zasadach określonych w przepisach ustawy o odpadach, niezależnie od tego, czy dla instalacji wymagane byłoby, zgodnie z tymi przepisami, uzyskanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów	POŚ art. 202 ust.4	
IV.10.12	warunki utrzymania poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie lub zmniejszania poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany niezależnie od tego, czy dla zakładu wymagane byłoby, zgodnie z ustawą, uzyskanie pozwolenia na emitowanie hałasu do środowiska	POŚ art. 112 i art. 202 ust.3	
IV.10.13	warunki utrzymania poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach lub zmniejszania poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są dotrzymane	POŚ art. 121	
IV.10.14	warunki dodatkowe, jeśli jest to konieczne do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości	POŚ art. 211 ust.3	
IV.11	sposoby postępowania w przypadku zakończenia eksploatacji instalacji, w tym sposoby usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku w wyniku prowadzonej eksploatacji, gdy są one przewidywane	POŚ art. 211 ust.2 pkt.5	
IV.12	sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczaniu skutków awarii przemysłowych jeżeli nie dotyczy to zakładów, o których mowa w art. 248 ust. 1 POŚ	POŚ art. 211 ust.2 pkt.4	
IV.13	określenie zakresu odpowiednich działań w przypadku powstania zakłóceń w procesach technologicznych i operacjach technicznych w celu ograniczenia ich skutków dla środowiska	POŚ art. 146 ust. 1 pkt. 2	

Załącznik

V	Inne wymagania¹⁸		
V.1	wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został sporządzony, oraz decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jej uzyskanie było wymagane	POŚ art. 184 ust.4 pkt.2	
V.2	streszczenie wniosku sporządzone w języku niespecjalistycznym	POŚ art. 184 ust.4 pkt.3	
V.3	uzasadnienie dla proponowanych wielkości emisji	POŚ art. 208 ust. 2 pkt 2	

---

¹⁸ Wymienione dokumenty powinny być załączone do wniosku